

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Stefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului pe Programul de Stat

20.80009.0807.22 Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circulare în Republica Moldova, dr. hab. PERCIUN Rodica, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Institutul Național de Cercetări Economice, pentru anul 2022, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați (Adunarea Generală a Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 20 decembrie 2022)

I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Pentru etapa III s-au realizat următoarele obiective: 1. Fundamentarea conceptului de business modele ale economiei circulare pentru R. Moldova. 2. Elaborarea studiilor de caz privind modelele de afaceri circulare în R. Moldova și oportunitățile de finanțare a modelelor de afaceri circulare. Au fost realizate 2 studii privind business modelele economiei circulare. Studiile s-au materializat în 3 Ghiduri informative. A fost realizat un studiu privind posibilitățile de finanțare a modelelor de afaceri circulare, un studiu privind aplicarea modelelor bazate pe recuperarea resurselor în buclă, două studii empirice privind posibilitățile de aplicare a modelelor de afaceri circulare în R. Moldova (Modelul Extinderea duratei de viață a produselor și Modelul Produsul ca serviciu), un studiu privind simbioza industrială în ramura vinicolă a Republicii Moldova și studiu privind modelele economiei circulare în industria de confecții a Republicii Moldova). Scopul, obiectivele, rezultatele corespund în totalitate cu acțiunile planificate, iar acțiunile, care au fost realizate în anul de referință, au fost cu mult peste cele planificate, și au permis obținerea rezultatelor stipulate.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Au fost elaborate 59 produse științifice atât în țară cât și peste hotare, inclusiv o monografie. Au fost organizate 7 evenimente științifice: conferințe, mese rotunde, seminare de instruire. Au fost organizate 4 activități în scopul de promovare a comportamentelor prietenoase mediului și de informare a populației cu privire la principiile economiei circulare. Au fost realizate per total 134 participări la manifestări științifice, după cum urmează: 23 participări cu rapoarte la manifestări științifice în străinătate, inclusiv 4 comunicare în plen, 20 participări cu rapoarte la manifestări internaționale în Republica Moldova, inclusiv 1 raport în plenară, 18 participări cu rapoarte la manifestări naționale în Republica Moldova, 73 de participări cu intervenții, comunicări orale fără raport la diverse evenimente destinate tematicii proiectului, inclusiv webinare. Nu sunt publicații în Scopus sau ISI factor.

Echipa proiectului a avut 19 participări la webinare dedicate economiei circulare.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Valoarea socio-economică a rezultatelor constau în următoarele: S-au realizat 3 ghiduri informative (Colectarea deșeurilor – model de afaceri circulare, Modele de afaceri circulare și ABC-ul reciclării. Ghid pentru pici), primele 2 sunt destinate mediului de afaceri autohton, studenților, mediului academic și tuturilor celor interesați de această tematică, iar al 3 lea ghid este destinat pentru copii de la grădinițe și elevii claselor primare. Echipa proiectului a participat la elaborarea Strategiei de Securitate Alimentară 2023-2030 și la elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023-2030 (există certificate de implementare). S-a colaborat cu Primăria or. Vatra (act de implementare eliberat de Primăria or. Vatra). S-au elaborat 2 cereri de proiect. S-au organizat 4 evenimente în scopul de promovare a comportamentelor prietenoase mediului și de informare a populației cu privire la principiile economiei circulare, S-au semnat 3 acorduri de colaborare.

Se constată că rezultatele proiectului au un impact social major și are perspective mari pe viitor.

IV) Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Ponderea tinerilor cercetători în proiect este de 41%. În anul raport a fost susținută o teză de doctor habilitat.

Punctaj mediu acordat: 30

Concluzii, recomandări:

Toate obiectivele planificate au fost realizate peste plan.

Și tot în acest context, consider că proiectul are o temă foarte actuală, cu noutate științifică pe plan internațional, dar în special, pe plan intern. Rezultatele științifice transformate în livrabile conțin valoare teoretică și aplicativă, iar participarea activă a echipei la diverse manifestări științifice cu rapoarte, comunicări, teze, a condus la sporirea gradului de cunoaștere, familiarizare și diseminare a rezultatelor cu privire la conceptul economiei circulare.

Impactul științific al proiectului a constat în argumentarea mecanismului de tranzacție și a implicației potențiale a economiei circulare, identificarea instrumentelor inovaționale a modelelor de economie circulară. Iar impactul social - în sporirea înțelegerii, conștientizării de către toată societatea (autorități, mediu de afaceri, mediul universitar, consumatori, cetățeni, etc.) a esenței și semnificației economiei circulare și mai ales a implicațiilor pozitive ale acesteia asupra mediului, economiei și societății (inclusiv sănătății umane). Au fost organizate activități în cadrul campaniei de promovare a comportamentelor prietenoase mediului și de informare a populației cu privire la principiile economiei circulare.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE.

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Victor MORARU

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP